

Onderwerp: Reactie op aanwijzing van toestroomgebied Yerseke Moer als aandachtsgebied

Geachte heer/mevrouw,

Met deze reactie wil ik mijn bezwaar kenbaar maken tegen het voornemen om **toestroomgebied Yerseke Moer** aan te wijzen als **aandachtsgebied** binnen de nieuwe stikstof- en waterkwaliteitsaanpak.

1. Herkomst van stikstof in oppervlaktewater onjuist ingeschat

De veronderstelling dat verhoogde stikstofwaarden in het oppervlaktewater vooral uit landbouwbemesting komen, lijkt in dit gebied **niet juist**.

Een aanzienlijk deel van de stikstof is vermoedelijk afkomstig van:

- **kwel uit diepere grondwaterlagen**, en
- **veenoxidatie**.

Een groot deel van Yerseke Moer bestaat bovendien uit **woningbouw, natuur en infrastructuur**, waar niet wordt bemest. De bijdrage van landbouw aan de gemeten stikstofconcentraties lijkt daardoor beperkt.

2. Lopende projecten nog niet geëvalueerd

Sinds circa twee jaar lopen in het gebied waterbeheerprojecten waarbij water wordt ingelaten om veenoxidatie te beperken.

Voordat aanvullende stikstofmaatregelen of verlagingen van bemestingsnormen worden ingevoerd, is het belangrijk om de resultaten van deze projecten eerst af te wachten en te evalueren.

3. Onevenredige gevolgen voor landbouw

Het verlagen van bemestingsnormen zal waarschijnlijk weinig effect hebben op de waterkwaliteit, maar wel aanzienlijke gevolgen voor landbouwbedrijven. Maatregelen moeten doelgericht en proportioneel zijn, gebaseerd op feitelijke gebiedsdata. Er zijn sinds 2012 nauwelijks metingen door het hele gebied heen gedaan. De zware korting van 20% is gebaseerd op 1 meetpunt direct naast het gemaal. Door het ontbreken van aanvullende metingen door het gebied heen is de herkomst van de gemeten stikstof mijn inziens slechts een aanname. Met grote gevolgen voor de aanwezige landbouwbedrijven in het gebied.

4. Flexibiliteit in duur van maatregelen

Het is onwenselijk om de aandachtsgebieden voor de gehele looptijd van het 8^e actieprogramma stikstofaanpak vast te leggen zonder tussentijdse evaluatiemogelijkheid.

Als blijkt dat de doelen eerder worden gehaald, of dat ze juist onhaalbaar zijn, moet het mogelijk zijn om een gebied eerder te schrappen of naar een lagere categorie te verplaatsen. Dit stimuleert een lerende en adaptieve aanpak, die beter past bij de dynamiek van natuurlijke systemen en agrarische bedrijfsvoering.

5. Verzoek

Ik verzoek het ministerie om:

- de aanwijzing van Maalgebied Yerseke Moer als aandachtsgebied **te heroverwegen**;
- een **gebiedsspecifieke analyse** uit te voeren naar de feitelijke herkomst van stikstof (inclusief kwel en veenoxidatie);
- de effecten van lopende projecten **af te wachten** alvorens aanvullende maatregelen op te leggen; en
- te zorgen voor **tussentijdse evaluatie en aanpassing** van aandachtsgebieden wanneer daar aanleiding toe is.

Met vriendelijke groet,

Tonis Boot

Zanddijk 17 4416 PR Kruiningen

Namens Landbouwbedrijf Boot vof